

Vaasan yliopiston tutkintosääntö

Yliopistolain (558/2009) 14 §:n 2 momentin 8) -kohdan ja 28 §:n perusteella yliopiston hallitus on 15.12.2017 hyväksynyt tämän johtosäännön.

1 § Sovellettamisala

Tätä tutkintosääntöä sovelletaan Vaasan yliopistossa suoritettaviin tutkintoihin ja niihin kuuluviin opintoihin, opetukseen ja opiskeluun sekä soveltuvin osin erillisiin opintoihin, avoimena yliopisto-opetuksena ja täydennyskoulutuksena tai erikoistumiskoulutuksena järjestettäviin opintoihin.

Tutkinnoista ja opiskelusta on voimassa, mitä yliopistolaissa (558/2009) ja valtioneuvoston asetuksessa yliopistojen tutkinnoista (794/2004) ja niihin tehdyissä muutoksissa on säädetty ja niiden nojalla määrätty sekä Vaasan yliopiston johtosäännössä määrätty.

2 § Koulutuksen johtaminen

Koulutuksen johtamisjärjestelmä rakentuu yliopistolaissa, Vaasan yliopiston johtosäännössä ja tässä tutkintosäännössä määritellyistä vastuista.

Rehtori

Rehtori päättää koulutuksesta kuten yliopistolaissa, johtosäännössä ja tässä tutkintosäännössä on määritelty.

Tutkimus- ja koulutusneuvosto

Tutkimus- ja koulutusneuvosto toteuttaa yliopiston strategiaa koulutuksen kehittämisessä sekä vastaa koulutuksen laadusta ja kehittämisestä siten kuin Vaasan yliopiston johtosäännössä ja tässä tutkintosäännössä määrätään.

Akateemiset yksiköt ja dekaanit sekä kielikeskuksen johtaja

Akateemisten yksiköiden dekaanit vastaavat akateemisten yksiköiden toiminnasta, koulutuksen toteuttamisesta sekä opetuksen kehittämisestä ja laadunvalvonnasta oman akateemisen yksikkönsä osalta. Dekaanit vastaa akateemisen yksikön vastuulla olevien koulutusohjelmien, opetuksen ja opiskelijavalintojen sisällöllisestä kehittämisestä ja arvioinnista. Kielikeskuksen johtaja vastaa kielikeskuksen toiminnasta, koulutuksen toteuttamisesta sekä opetuksen kehittämisestä ja laadunvalvonnasta oman yksikkönsä osalta.

Tutkijakoulu

Tutkimus- ja koulutusneuvoston tehtävänä on vastata yliopiston tohtorikoulutuksen kehittämisestä ja koordinoinnista. Vaasan yliopiston tutkijakoulu kehittää ja koordinoi tohtorikoulutusta ja sen prosesseja tutkimus- ja koulutusneuvoston linjausten mukaisesti.

Koulutusohjelmien johtaminen

Dekaanit nimittävät akateemisen yksikön vastuulla olevien perustutkintojen koulutusohjelmien koulutusohjelmavastaavat. He johtavat oman ohjelmansa suunnitteluun, arviointiin, laatuun ja kehittämiseen liittyviä tehtäviä. Perustutkinnon koulutusohjelmalla on dekaanin nimeämä ohjausryhmä, jonka tehtävänä on tukea koulutusohjelmavastaavaa koulutusohjelman johtamisessa sekä koulutusohjelman strategisessa ja laadullisessa kehittämisessä. Koulutusohjelmat tekevät säännöllistä yhteistyötä työelämän edustajien kanssa. Koulutusohjelmia arvioidaan säännöllisesti.

Vararehtori nimittää tohtoriohjelman koulutusohjelmavastaavan, joka vastaa oman ohjelmansa suunnitteluun, arviointiin, laatuun ja kehittämiseen liittyvistä tehtävistä. Tohtoriohjelmalla on vararehtorin nimeämä ohjausryhmä.

Koulutusaloilla tai akateemisissa yksiköissä voi olla kehittämisryhmiä, joissa käsitellään koulutuksen ja opetuksen laatukysymyksiä ja opiskelijapalautteita.

3 §

Tutkintoon johtava koulutus

Yliopiston koulutusvastuusta säädetään yliopistojen tutkinnoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (794/2004). Koulutusvastuuta täsmennetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa yliopistojen koulutusvastuun täsmentämisestä (1451/2014). Vaasan yliopiston hallitus tekee opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotuksen yliopiston koulutusvastuun muuttamisesta.

Rehtori päättää tutkimus- ja koulutusneuvostoa kuultuaan alempiin ja ylempiin korkeakoulututkintoihin tai tohtorin tutkintoon johtavan koulutusohjelman, opintosuunnan tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden taikka oppiaineen perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Rehtori määrittelee perus- ja jatkotutkintojen koulutusohjelmille ja oppiaineille akateemiset vastuuyksiköt. Mikäli koulutusohjelma on useamman akateemisen yksikön yhteinen eikä ohjelmalle ole määritelty akateemista vastuuyksikköä, ratkaisee tämän tutkintosäännön mukaiset koulutusohjelman päätökset dekaanin sijaan vararehtori. Dekaanit vastaavat näiden vararehtorille päätettäväksi saatettavien asioiden valmistelusta.

Yliopistossa voi suorittaa alempia ja ylempiä korkeakoulututkintoja sekä tieteellisiä jatkotutkintoja.

Kauppätieteen koulutusosalalla voidaan suorittaa kauppätieteiden kandidaatin, kauppätieteiden maisterin, kauppätieteiden lisensiaatin, kauppätieteiden tohtorin ja filosofian tohtorin tutkinnot. Tekniikan koulutusosalalla voidaan suorittaa tekniikan kandidaatin, diplomi-insinöörin, tekniikan lisensiaatin, tekniikan tohtorin ja filosofian tohtorin tutkinnot. Yhteiskuntatieteellisellä koulutusosalalla voidaan suorittaa hallintotieteiden kandidaatin, hallintotieteiden maisterin, hallintotieteiden lisensiaatin, hallintotieteiden tohtorin ja filosofian tohtorin tutkinnot. Humanistisella koulutusosalalla voidaan suorittaa humanististen tieteiden kandidaatin, filosofian maisterin, filosofian lisensiaatin ja filosofian tohtorin tutkinnot.

Tutkintoihin johtava koulutus järjestetään koulutusohjelmina. Perustutkintojen koulutusohjelmat ovat kandidaattiohjelmiä ja maisteriohjelmiä. Perustutkintojen koulutusohjelmat voivat jakautua opintosuuntiin. Tieteellisen jatkokoulutuksen koulutusohjelmat ovat tohtoriohjelmiä.

Mikäli koulutusohjelma tai opintosuunta tai siihen rinnastettava kokonaisuus lakkautetaan, yliopiston tulee järjestää opiskelun aloittaneille opiskelijoille mahdollisuus suorittaa opinnot loppuun kohtuullisen ajan kuluessa huomioiden opiskeluoikeuden keston. Tutkimus- ja koulutusneuvosto päättää koulutuksen järjestelyistä, jollei siitä ole muuta säädetty tai määrätty.

Koulutus voidaan järjestää useamman yliopiston yhdessä suunnittelemina ja järjestäminä kotimaisina tai kansainvälisinä yhteistutkintoina siten kuin valtioneuvoston asetuksessa 1039/2013 säädetään. Yhteistutkinnolla tarkoitetaan sekä yhteis- että kaksoistutkintoja. Kaksoistutkinnoista myönnetään kahden tai useamman yliopiston tutkinto. Yhteistutkinnoista myönnetään kahden tai useamman yliopiston yhteinen tutkinto.

Yliopisto voi järjestää opiskelijaryhmälle korkeakoulututkintoon johtavaa tilauskoulutusta siten kuin yliopistolain 9 §:ssä säädetään. Koulutuksen tilaa ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö, suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö. Tilauskoulutuksen tulee liittyä sellaiseen perus- tai jatkokoulutukseen, jossa yliopistolla on tutkinnonanto-oikeus. Tilauskoulutuksen järjestäminen ei saa heikentää yliopiston perus- tai jatkokoulutusta.

4 §

Avoin yliopisto-opetus, erilliset opinnot, täydennyskoulutus ja erikoistumiskoulutus

Yliopisto voi järjestää myös erikoistumiskoulutusta, tutkintojen osia sisältävää koulutusta avoimena yliopisto-opetuksena tai muutoin erillisinä opintoina ja täydennyskoulutusta.

Täydennyskoulutuksen, MBA-ohjelmien ja avoimen yliopisto-opetuksen suunnittelusta ja organisoinnista vastaa Levón-instituutti yhteistyössä akateemisten yksiköiden ja kielikeskuksen kanssa. Dekaanin hyväksyy akateemisen yksikön opetussuunnitelman mukaisen ja kielikeskuksen johtaja kielikeskuksen opetussuunnitelman mukaisen avoimen yliopiston opetustarjonnan. Levón-

instituutti kokoaa avoimen yliopiston lukuvuosittaisen toimeenpanosuunnitelman, johon sisältyvät myös ne avoimen yliopiston opinnot, jotka järjestetään yhteistyössä ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhteistyösopimuksissa määritellään yliopiston ja yhteistyöosapuolen tehtävät, tarjottavat opinnot ja maksut. Opiskelijat rekisteröidään avoimen yliopiston opiskelijoiksi.

Erikoistumiskoulutuksen osalta koulutuksen organisointivastuu ja sopimusyhteistyön valmistelu ovat Levón-instituutilla. Erikoistumiskoulutus suunnitellaan ja järjestetään Levón-instituutin ja akateemisten yksiköiden yhteistyönä. Rehtori määrittelee erikoistumiskoulutukselle akateemisen vastuuyksikön.

Akateemiset yksiköt ja kielikeskus voivat ottaa opiskelijoita suorittamaan erillisiä opintoja. Dekaanin tai kielikeskuksen johtaja myöntää erillisten opintojen opiskeluoikeuden.

Avoimen yliopiston opiskeluoikeus ja muu erillinen opiskeluoikeus on aina rajattu sekä ajallisesti että sisällöllisesti.

5 §

Kelpoisuus tutkintoon johtaviin opintoihin ja erikoistumiskoulutukseen

Kelpoisuudesta korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin ja erikoistumiskoulutukseen säädetään yliopistolain (558/2009). Tutkintoon johtaviin opintoihin ja erikoistumiskoulutukseen voidaan ottaa opiskelijaksi myös henkilö, jolla yliopisto toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

Koulutusohjelmassa voidaan edellyttää, että ylempään korkeakoulututkintoon otettu opiskelija suorittaa enintään yhden vuoden opintoja edellyttävän määrän täydentäviä opintoja koulutuksessa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi siten kuin opetussuunnitelmassa määrätään.

Tohtoriohjelmassa voidaan edellyttää jatkotutkintoon otetun henkilön suorittavan tarvittavan määrän täydentäviä opintoja koulutuksessa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi.

6 §

Opiskelijavalinta

Tutkimus- ja koulutusneuvosto päättää opiskelijavalinnan perusteista sekä tekee esityksen yliopistoon otettavien opiskelijoiden määrästä ja opiskelijoiden määrän jakautumisesta akateemisten yksiköiden välillä. Hallitus päättää tutkimus- ja koulutusneuvoston esityksestä yliopistoon otettavien opiskelijoiden määrästä. Rehtori vahvistaa opiskelijoiden määrän jakautumisen akateemisten yksiköiden välillä. Akateemisen yksikön johtoryhmä käsittelee ja harkintansa mukaan lausuu akateemisen yksikön vastuulla olevien koulutusohjelmien ja oppiaineiden opiskelijoiden valinnan perusteista ja akateemiseen yksikköön otettavien opiskelijoiden määrästä. Dekaanin hyväksyy uudet opiskelijat akateemisen yksikön vastuulla oleviin koulutusohjelmiin ja oppiaineisiin. Opiskelijavalinnan käsittely ja päätöksenteko koskevat perus- ja jatko-opiskelijoiden valintaa.

Yliopisto voi sopia yhden tai useamman yliopiston kanssa, että opiskelijavalinta suoritetaan yliopistojen yhteistyönä.

Opiskelijavalinta järjestetään yliopistojen yhteishaulilla ja yliopiston erillisvalinnalla siten kuin yliopistolain 36 a §:ssä määrätään.

Jatko-opiskelijoiden valinnassa otetaan yliopistolain 37 §:n määrittelemän kelpoisuuden lisäksi huomioon hakijan opinto- ja tutkimussuunnitelma sekä yksikön voimavarojen riittävyys jatkokoulutuksen opetuksen ja ohjauksen järjestämiseen.

Levón-instituutti ottaa opiskelijat järjestämäänsä täydennyskoulutukseen ja avoimeen yliopisto-opetukseen.

7 §

Opiskelijavalinnan tuloksen oikaisu

Opiskelijaksi hakenut henkilö saa hakea päätöksen tehneeltä dekaanilta kirjallisesti oikaisua opiskelijaksi ottamista koskevaan päätökseen 14 päivän kuluessa tulosten julkistamisesta. Opiskelijaksi ottamista koskevan päätöksen tehnyt dekaani ratkaisee opiskelijavalintaa koskevat oikaisupyynnöt.

Valinnan tulosta ei saa oikaisupyynnön johdosta muuttaa kenenkään opiskelijaksi valitun vahingoksi.

Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen voi asianosainen hakea hallinto-oikeudelta muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

8 §

Opiskeluoikeus

Opiskelupaikan vastaanottamisesta ja opiskelijaksi ilmoittautumisesta säädetään yliopistolain 38 ja 39 §:ssä.

Valittaessa uusia opiskelijoita suorittamaan perustutkintoa opiskeluoikeus myönnetään sekä alempaan että ylempään korkeakoulututkintoon, pelkästään alempaan korkeakoulututkintoon tai pelkästään ylempään korkeakoulututkintoon. Perustutkinto-opiskelijan opiskeluoikeus on yliopistolaissa (41 §) säädetyllä tavalla ajallisesti rajattu. Jatkokoulutukseen hyväksytyille annetaan opiskeluoikeus tohtorin tutkintoon. Jatko-opiskelija voi halutessaan suorittaa ensin lisensiaatin tutkinnon.

Dekaani voi peruuttaa myönnetyn opiskeluoikeuden, mikäli ilmenee, että opiskeluoikeutta haettaessa on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, joilla on voinut olla vaikutusta valinnan tulokseen.

Opiskelijaksi hyväksytyn, joka on ilmoittanut ottavansa vastaan opiskelupaikan, tulee yliopiston määräämällä tavalla ilmoittautua yliopistoon. Tutkintoa suorittavan opiskelijan on joka vuosi ilmoitauduttava läsnä olevaksi tai poissaolevaksi. Oikeus suorittaa opintoja on vain yliopistoon läsnä olevaksi ilmoittautuneella opiskelijalla.

Opiskelija, joka ei ole ilmoittautunut yliopiston määräämällä tavalla tai joka ei ole suorittanut opintojaan yliopistolain 41 §:ssä säädetyssä ajassa tai 42 §:n mukaisessa lisäajassa, tai jolle ei ole myönnetty lisäaikaa, menettää opiskeluoikeutensa.

Mikäli opiskelija myöhemmin haluaa aloittaa tai jatkaa opintojaan, hänen on haettava kirjallisesti oikeutta päästä uudelleen opiskelijaksi. Hakeminen ei edellytä osallistumista yliopistolain 36 §:n mukaiseen opiskelijavalintaan. Uudelleen kirjoittautumisesta peritään säädetty maksu. Dekaanin päättää akateemisen yksikön vastuulla olevien koulutusohjelmien ja oppiaineiden osalta opiskelijan oikeudesta päästä uudelleen opiskelijaksi. Opiskelija voi hakea dekaanilta kirjallisesti oikaisua opiskeluoikeuden jatkamista koskevaan kielteiseen päätökseen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Vaasan yliopisto perii tutkintoon johtavasta vieraskielisestä koulutuksesta maksuja siten kuin yliopistolain 10 §:ssä on säädetty. Yliopistolla on apurahajärjestelmä maksulliseen tutkintokoulutukseen osallistuvien opiskelijoiden tukemiseksi.

Opiskelijalla voi olla kerrallaan voimassa vain yksi samaan alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon tai tieteelliseen jatkotutkintoon johtava opiskeluoikeus Vaasan yliopistossa.

Jatko-opiskelijoiden opiskeluoikeuden siirtämisestä passiiviseksi määrätään 9 §:ssä.

Opiskelija voi myös itse luopua opiskelupaikasta kirjallisella ilmoituksella yliopistolle. Tällöin opiskelu merkitään päättyneeksi ilmoituspäivänä eikä opiskeluoikeutta enää voida palauttaa.

9 §

Jatko-opiskelijoiden opiskeluoikeuden siirtäminen passiiviseksi

Jatko-opiskelijan opiskeluoikeus voidaan siirtää passiiviseksi, jos opiskelija ei opiskele aktiivisesti. Opiskelija ei tällöin ole yliopiston kirjoilla läsnä tai poissaolevana eikä näy tilastoissa opiskelijana.

Jatko-opiskelijan opiskeluoikeus siirretään passiiviseksi, jos opiskelija ei ole kahden edellisen peräkkäisen lukuvuoden aikana suorittanut opintoja, osallistunut ohjaukseen sovitulla tavalla tai edennyt väitöstutkimuksessaan.

Opiskeluoikeus siirretään passiiviseksi myös silloin, jos opiskelija on laiminlyönyt ilmoittautumisen viimeiset kaksi lukuvuotta tai hän on ilmoittautunut poissaolevaksi viimeiset kaksi lukuvuotta.

Opiskeluoikeus siirretään passiiviseksi lukuvuoden alussa. Asianomaisille opiskelijoille tulee ilmoittaa asiasta edellisen syyslukukauden lopussa. Opiskeluoikeuden palauttaminen aktiiviseksi edellyttää hyväksyttävää tutkimussuunnitelmaa ja henkilökohtaista opintosuunnitelmaa opintojen jatkamisesta. Dekaanin päättää ohjaajan esityksestä akateemisen yksikön vastuulla olevien oppiaineiden osalta jatko-opiskeluoikeuden palauttamisesta.

10 §

Opiskeluoikeuden jatkaminen

Yliopisto voi myöntää lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseksi opiskelijalle, joka ei ole suorittanut opintojaan säädetyssä ajassa. Lisäajan myöntämisestä opiskelijalle, joka ei ole suorittanut opintojaan yliopistolaissa säädetyssä ajassa, säädetään yliopistolain 42 §:ssä.

Dekaanin päättää akateemisen yksikön vastuulla olevien koulutusohjelmien ja oppiaineiden osalta opiskelijoiden lisäajan myöntämisestä.

Opiskelija voi hakea päätöksen tehneeltä dekaanilta kirjallisesti oikaisua opiskeluoikeuden jatkamista koskevaan kielteiseen päätökseen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

11 §

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Opiskeluoikeuden peruuttamisesta säädetään yliopistolain 43a §:ssä sekä siihen liittyvästä tiedonsaannista 43 b §:ssä ja opiskeluoikeuden palauttamisesta 43 c §:ssä. Yliopistoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (770/2009, 2 §) määrätään ne tutkinnot, joihin opiskeluoikeuden peruuttamista koskevia pykälää sovelletaan.

Päätökseen, joka koskee yliopistolain 43a §:ssä tarkoitetun opiskeluoikeuden peruuttamista haetaan muutosta opiskelijoiden oikeusturvalautakunnalta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

12 §

Lukuvuosi

Yliopiston lukuvuosi alkaa elokuun 1. päivänä ja päättyy heinäkuun 31. päivänä.

Lukuvuoden aikana järjestettävän opetuksen yleisistä alkamis- ja päättymisajankohdista, lukuvuoden jaksottamisesta sekä koko yliopistoa koskevista poikkeamisista opetusajoissa päättää rehtori. Tarkemmista opetuksen ajankohdista päättävät dekaanit.

13 §

Opetus- ja tutkintokieli

Yliopiston opetus- ja tutkintokieli on suomi. Opetuksessa ja opintosuorituksissa voidaan käyttää muuta kieltä siten kuin opetussuunnitelmassa päätetään. Opetussuunnitelmissa voidaan päättää myös vieraan kielen käyttämisestä tutkintokielenä. Tutkimus- ja koulutusneuvoston ja dekaanien on huolehdittava, että tarjolla on riittävästi mahdollisuuksia suorittaa ylempi korkeakoulututkinto suomen kielellä.

14 §

Opetussuunnitelmat

Tutkimus- ja koulutusneuvosto päättää perus- ja jatkotutkintojen koulutusohjelmien tutkintovaatimukset ja hyväksyy koulutusohjelmien rakenteet. Vararehtori hyväksyy kielikeskuksen ja

tutkijakoulun vastuulla olevan opetuksen opetussuunnitelmat sekä useamman akateemisen yksikön yhteistyössä toteutettavien koulutusohjelmien yhteisten opintokokonaisuuksien opintojaksojen aiheet ja laajuudet maaliskuun loppuun mennessä. Dekaanin hyväksyy akateemisen yksikön vastuulla olevien perus- ja jatkokutkintojen koulutusohjelmien, oppiaineiden ja muun opetuksen opetussuunnitelmat maaliskuun loppuun mennessä.

Ennen päätöksentekoa akateemisen yksikön johtoryhmä käsittelee ja harkintansa mukaan lausuu akateemisen yksikön vastuulla olevien koulutusohjelmien, oppiaineiden ja muun opetuksen rakenteista ja opetussuunnitelmista, koulutusohjelmaan sisältyvistä viestintä-, kieli- ja menetelmäopinnoista sekä avoimen yliopiston ja MBA-ohjelmien opetussuunnitelmista.

Opetussuunnitelmat hyväksytään pääsääntöisesti vähintään kahdeksi lukuvuodeksi.

Tutkintovaatimukset sisältävät koulutusohjelman tieteelliset ja ammatilliset osaamistavoitteet. Tutkintorakenne sisältää kaikki tutkintoon tai koulutusohjelmaan sisältyvät kokonaisuudet ja niiden laajuudet.

Opetussuunnitelman tulee sisältää tiedot, jotka ovat opetuksen toteuttamisen, opintojen suunnittelun, sujuvan opintojen etenemisen ja opintosuoritusten arvioinnin kannalta tarpeellisia. Opetussuunnitelma sisältää ainakin

- koulutusohjelman tieteelliset ja ammatilliset osaamistavoitteet,
- koulutusohjelman opintokokonaisuudet ja niihin sisältyvät opintojaksojen nimet ja laajuudet,
- muut opintokokonaisuudet, niiden osaamistavoitteet sekä niihin sisältyvät opintojaksojen nimet ja laajuudet sekä
- opintojaksojen nimet, laajuudet opintopisteinä, osaamistavoitteet, olennaiset sisällöt, vastaavan yksikön ja vastuuopettajan, opetusmenetelmät, opetuskielen, osaamisen arviointimenetelmät ja suunnitelma opetuksen aikataulullisesta toteutuksesta.

Opetussuunnitelmasta tulee käydä ilmi koulutusohjelmasta, opintokokonaisuudesta ja yksittäisestä opintojaksosta vastaava yksikkö ja vastuuhenkilö. Opintosuoritusten arvioinnin vastuuhenkilöiden tulee olla palvelussuhteessa yliopistoon pois lukien toisen korkeakoulun kanssa yhteistyössä järjestettävä opetusyhteistyö.

Yliopisto voi järjestää opetusta yhteistyössä toisen korkeakoulun kanssa tai hankkia sitä toiselta korkeakoululta siten kuin yliopistolain 7a §:ssä säädetään.

Kahden tai useamman yliopiston yhdessä järjestämän tutkintoon johtavan opetuksen opetussuunnitelmat tulevat voimaan sen jälkeen, kun opetuksesta vastaavat yliopistot ovat ne hyväksyneet. Yhdessä järjestettävien koulutusten opetussuunnitelmien rakenne ja opintokokonaisuuksien laajuudet voivat poiketa perusrakenteesta. Poikkeamisista päättää tutkimus- ja koulutusneuvosto.

Opetustarjonta

Dekaanin vahvistaa akateemisen yksikön vastuulla olevien koulutusohjelmien ja muun opetuksen vuosittaisen opetustarjonnan huhtikuun loppuun mennessä. Opetustarjonnalla tarkoitetaan seuraavana lukuvuonna tarjottavia opintojaksoja. Vuosittaiset opetusaikataulut laaditaan pääsääntöisestä kesäkuun loppuun mennessä. Vuosittaiset opetussuunnitelmat laaditaan niin, että opiskelijat voivat pääsääntöisesti suorittaa sivuaineopintoja toisen akateemisen yksikön opintokokonaisuuksissa vähintään perusopintotasolla.

Opetus ja opintojen ohjaus tulee suunnitella ja järjestää niin, että opiskelijat voivat edetä opinnoissaan tarkoituksenmukaisessa järjestyksessä ja suorittaa tutkinnot säädetyssä tavoitteellisessa ajassa. Opetus järjestetään hyväksytyjen opetussuunnitelmien mukaisesti.

Avoimen yliopiston opetusohjelma suunnitellaan yksiköiden, koulutusohjelmavastaavien ja Levón-instituutin yhteistyönä. Dekaanin hyväksyy akateemista yksikköä koskevat ja kielikeskuksen johtaja kielikeskusta koskevat avoimena yliopisto-opetuksena toteutettavat opintokokonaisuudet ja opintojaksot. Dekaanin ja kielikeskuksen johtaja vahvistavat avoimen yliopisto-opetuksen opintojaksokohtaiset opettajat ja vastaavat avoimena yliopisto-opetuksena annettavan opetuksen

laadusta. MBA-ohjelmien opetussuunnitelma suunnitellaan akateemisten yksiköiden ja Levón-instituutin yhteistyönä ja käsitellään ja hyväksytään kuten koulutusohjelman opetussuunnitelma.

Koulutuksen palaute

Koulutusohjelmista, opetuksesta, ohjauksesta ja tutkinnoista kerätään palautetta opiskelijoilta ja muilta tahoilta. Jokaisesta opintojaksosta kerätään opiskelijapalaute yliopiston palautekäytänteiden mukaisesti. Kerätty palaute hyödynnetään opetuksen, ohjauksen ja koulutuksen suunnittelussa ja kehittämisessä.

15 §

Opintojen ohjaus, henkilökohtainen opintosuunnitelma ja opintojen suorittamisjärjestys

Opiskelijalla on oikeus saada ohjausta ja neuvontaa opintojen suunnitteluun ja suorittamiseen.

Opiskelija laatii opintojen suunnittelua ja tutkinnon suorittamista varten henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS).

Kaksiportaisen tutkintorakenteen mukaisesti opiskelija suorittaa ensin toisen asteen koulutukseen pohjautuvan alemman tutkinnon ja sen jälkeen alempaan korkeakoulututkintoon pohjautuvan ylemmän korkeakoulututkinnon.

Yleisistä edellytyksistä aloittaa maisterin tutkinnon opinnot ennen kandidaatin tutkinnon suorittamista määrätään opetussuunnitelmissa.

Jokaisella jatko-opiskelijalla on akateemisen yksikön määräämä henkilökohtainen vastuullinen ohjaaja. Jokainen läsnä olevaksi ilmoittautunut jatko-opiskelija on oikeutettu saamaan tarpeellisen määrän asiantuntevaa ohjausta.

16 §

Opintosuoritusten arvostelu

Opintosuoritusten arviointi perustuu opetussuunnitelmissa määriteltyihin osaamistavoitteisiin ja suorituksen arviointiperusteisiin. Ainakin osan arvioinnista tulee perustua opiskelijan yksilöarviointiin.

Opintosuoritukset arvostellaan hyväksytyiksi tai hylätyiksi. Hyväksytyistä opintosuorituksista voidaan antaa lisäksi arvosana viisiportaisen asteikon mukaan, jossa 5 = erinomainen, 4 = erittäin hyvä, 3 = hyvä, 2 = tyydyttävä ja 1 = välttävä. Pro gradu -tutkielmien ja diplomitöiden arvostelussa voidaan käyttää myös muuta arvostelua siten kuin tutkintomääräyksissä määrätään. Väitöskirjojen arvostelussa käytetään asteikkoa kiittäen hyväksytty, hyväksytty tai hylätty. Lisensiaattitutkimukset arvostellaan asteikolla hyväksytty tai hylätty. Saman opintojakson useista suorituksista jää voimaan korkein saavutettu arvosana.

Opettajan ollessa esteellinen tai tilapäisesti estynyt, dekaani tai kielikeskuksen johtaja määrää tehtävään toisen henkilön, jolla on vaadittava pätevyys.

Opintosuoritusten arvosteluperusteet ovat julkisia. Opiskelijalla on oikeus saada tieto arvosteluperusteiden soveltamisesta opintosuoritukseensa ja hänelle on varattava tilaisuus tutustua arvosteltuun opinto-suoritukseensa.

Arvostelun tulokset on julkistettava ja kirjattava rekisteriin 30 päivän kuluessa suorituksesta tai siitä määräajasta, johon mennessä suoritus on tullut jättää tarkastajalle. Kesä-heinäkuussa järjestetyn arvioinnin tulokset on julkistettava ja kirjattava viimeistään elokuun loppuun mennessä. Dekaanin voi erityisestä syytä myöntää lisäaikaa opintosuorituksen arvostelulle. Tulosten viivästyminen ja myöhemmästä julkistamispäivästä on ilmoitettava opiskelijoille viivytyksettä.

Myös pro gradu -tutkielman ja diplomityön arvostelijoiden on annettava lausuntonsa tarkastettavaksi jätetystä opinnäytteestä 30 päivän kuluessa siitä, kun työ on jätetty lopullisessa muodossa tarkastettavaksi.

Opiskelija voi ennen perustutkinnon opinnäytteen arvostelua pyytää kirjallisesti, että arvosteluprosessi keskeytetään. Opiskelija voi keskeyttää opinnäytteen arvioinnin vain kerran. Opinnäyte voidaan ottaa uudelleen arvioitavaksi, kun opiskelija on tehnyt siihen muutoksia, jotka vastuullinen ohjaaja hyväksyy.

Akateemisen yksikön johtoryhmä määrää yksikön oppiaineisiin liittyvien lisensiaattitutkimusten ja väitöskirjojen arvostelua koskevassa asiassa tarkastajat/esitarkastajat, vastaväittäjä(t) ja kustoksen, antaa väittelyluvan sekä vahvistaa yksikön oppiaineisiin liittyvien lisensiaattitutkielmien ja väitöskirjojen arvosanan. Dekaanin vahvistaa akateemisen yksikön vastuulla oleviin koulutusohjelmien ja oppiaineiden syventäviin opintoihin kuuluvien opinnäytetöiden arvosanan.

Väitöskirjan ja lisensiaattitutkimuksen esitarkastajan, tarkastajan ja vastaväittäjän esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain (434/2003) 27–30 §:ssä säädetään. Hallintolain esteellisyyssperiaatteita sovelletaan myös muihin opintosuorituksiin.

Mikäli opinnäytettä ei oteta arvioitavaksi, tulee siitä antaa muutoksenhakukelpoinen päätös.

Opintosuoritus voidaan jättää arvostelematta, jos opiskelija on rikkonut yliopiston eettisiä toimintatapoja.

17 §

Opintojen hyväksilukeminen

Opiskelija saa tutkintoa tai erikoistumiskoulutusta suorittaessaan lukea hyväksi toisessa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa tai muussa oppilaitoksessa suoritettuja opintoja sekä korvata tutkintoon tai erikoistumiskoulutukseen kuuluvia opintoja muilla saman tasoilla opinnoilla. Tutkintoihin hyväksiluettavien opintojen tulee pääsääntöisesti olla korkeintaan kymmenen vuotta vanhoja ja niiden tulee sisältyä tutkinnon minimilajuuteen.

Opiskelija voi lukea hyväkseen sekä korvata tutkintoon tai erikoistumiskoulutukseen kuuluvia opintoja myös muulla tavoin osoitetulla osaamisella.

Vaasan yliopistossa annettavasta kandidaatin tai maisterin tutkinnosta enintään puolet tutkinnon laajuudesta voidaan hyväksilukea aiemmin suoritetuilla opinnoilla tai muulla tavoin hankitulla osaamisella. Opinnäytetöitä ei voida hyväksilukea.

18 §

Ennakollinen hyväksiluku

Läsnä oleva tutkinto-opiskelija voi suorittaa tutkintoonsa soveltuvia opintoja yhteistyökorkeakouluissa, joiden kanssa on erillinen korkeakoulujen välinen sopimus. Näiden opintojen suorittamiseen opiskelijalle annetaan yhteistyösopimuksen mukaisesti erillinen opiskeluoikeus. Mikäli yhteistyökorkeakoulussa suoritettavat opinnot ovat ennakolta sovittu hyväksiluettavaksi opiskelijan tutkintoon, ei opiskelijan tarvitse erikseen hakea opintojen hyväksilukua. Nämä opinnot on kuvattu opetus suunnitelmassa tai opetustarjonnassa. Läsnä olevalle tutkinto-opiskelijalle rekisteröidään erillinen opiskeluoikeus yhteistyökorkeakoulussa.

19 §

Opintosuoritusten arvostelun oikaisu

Yliopiston tutkimus- ja koulutusneuvosto toimii tutkintolautakuntana syventäviin opintoihin kuuluvan opinnäytetyön, lisensiaattitutkimuksen ja väitöskirjan arvostelun oikaisupyyntöjen sekä muiden opintosuoritusten arvostelua koskevien oikaisupäätösten muutoshakemuksen käsittelyä varten.

1. momentissa mainitun opinnäytetyön arvosteluun tyytymätön opiskelija voi tehdä tutkimus- ja koulutusneuvostolle kirjallisen oikaisupyynnön 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Muun opintosuorituksen arvosteluun tyytymätön opiskelija voi pyytää suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvostelun suorittaneelta opettajalta 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, josta opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa.

Opiskelija voi pyytää oikaisua myös päätökseen, joka koskee muualla suoritettujen opintojen tai muulla tavoin osoitetun osaamisen hyväksilukemista. Oikaisua haetaan päätöksen tehneeltä opettajalta tai hallintoelimeltä. Hyväksilukemista koskeva oikaisupyynnö on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisupyynnöä koskeva päätös annetaan kirjallisena.

Muun opintosuorituksen arvostelua koskevaan oikaisupäätökseen ja muualla suoritettujen tai muulla tavoin osoitetun osaamisen hyväksilukemista koskevaan oikaisupäätökseen tyytymätön opiskelija voi saattaa asian tutkimus- ja koulutusneuvoston käsiteltäväksi 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

Opintosuorituksen arvostelua ja hyväksilukemista koskevaan oikaisumenettelyssä tehtyyn päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

20 §

Opintosuoritusten julkisuus

Opinnäytetyöt ovat kokonaisuudessaan julkisia heti kun ne on hyväksytty.

Tenttivastauksia tai vastaavia opintosuorituksia ei saa luovuttaa tai näyttää henkilöille, joiden työtehtäviin opintosuoritusten käsittely ei kuulu eikä muutoinkaan julkistaa ilman opiskelijan lupaa.

Arvostellut opintosuoritukset on säilytettävä kuuden kuukauden ajan tulosten julkistamisesta. Kandidaatintutkielmat, pro gradu -tutkielmat, diplomityöt, lisensiaatintutkimukset ja väitöskirjat säilytetään pysyvästi.

21 §

Opintosuoritusten voimassaolo

Tutkintoihin voi pääsääntöisesti sisällyttää enintään kymmenen vuotta vanhoja opintosuorituksia. Tutkintojen suorittamisen aikana tehdyt opintokokonaisuudet, menetelmä- ja yleisopinnot, kypsyysnäyte sekä viestintä- ja kielipinnot eivät pääsääntöisesti vanhene ja ne lasketaan alkuperäisinä laajuuksina tutkintoihin. Mikäli opiskelijalle on myönnetty lisäaikaa tutkinnon suorittamiseen, opintosuoritukset eivät vanhene tänä aikana.

22 §

Kielitaito

Opiskelijan tulee alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa suomen ja ruotsin kielen taidon, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003, 6 §, 1 mom.) mukaan vaaditaan korkeakoulututkintoa edellyttävään virkaan kaksikielisellä virka-alueella ja joka on tarpeen oman alan kannalta.

Lisäksi vaaditaan vähintään yhden vieraan kielen taito, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

1 momentin kielitaitovaatimus ei koske sellaista opiskelijaa, joka on saanut koulusivistyksensä muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä tai joka on saanut koulusivistyksensä ulkomailla. Tällaiselta opiskelijalta vaadittavasta kielitaidosta määrää dekaani. Toisen kotimaisen kielen taidosta voidaan Vaasan yliopistossa hakemuksesta myöntää vapautus, jos opiskelijalla on riittämättömät pohjataidot, jolloin opiskelijalla ei ole ruotsista/suomesta arvosanaa peruskoulun päättötodistuksessa tai opiskelija on vapautettu ruotsin/suomen opinnoista alemmilla koulutusasteilla. Vapautus toisen kotimaisen kielen taidosta voidaan myöntää myös silloin, jos opiskelijalla on erityinen syy, jota ei voida poistaa pedagogisilla ratkaisuilla, jolloin opiskelijalla on suorittamisen estävä toiminnallinen rajoite. Tällöin tilanne kartoitetaan yhteistyössä tarvittavien yliopiston hyväksymien asiantuntijoiden kanssa. Vapautuksen hyväksymisestä päättää dekaani kuultuaan kielikeskuksen johtajaa.

Dekaani voi erityisestä syystä vapauttaa opiskelijan 1 momentin kielitaitovaatimuksesta osittain tai kokonaan. Kun opiskelijalta ei vaadita 1 momentissa tarkoitettua kielitaitoa, dekaani määrää erikseen kypsyysnäytteen kielestä.

23 § Todistukset

Akateemisen yksikön dekaani antaa opiskelijalle hänen suorittamastaan alemmasta ja ylemmästä korkeakoulututkinnosta sekä jatkotutkinnosta asetuksen 794/2004 mukaisen tutkintotodistuksen, josta tulee käydä ilmi vähintään

- 1) koulutusala ja tutkintonimike;
- 2) koulutusohjelma ja mahdollinen tutkinnon opintosuunta tai siihen rinnastettava kokonaisuus;
- 3) tutkintoon mahdollisesti sisältyvä erikoistumiskoulutus;
- 4) tutkinnon keskeinen sisältö; sekä
- 5) kielitaito, jota merkittäessä on otettava huomioon suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtioneuvoston asetuksen (481/2003) 19 §.

Jatkotutkintotodistukseen sovelletaan kohtia 1–4.

Jos tutkintoon johtava koulutus on järjestetty yhteen tai useampaan tutkintoon johtavana koulutuksena yhdessä yhden tai useamman suomalaisen tai ulkomaisen yliopiston kanssa, todistuksesta tulee käydä ilmi saman koulutuksen perusteella suoritettavat muut tutkinnot ja tutkintotodistukset sekä tutkinnon myöntäneet muut yliopistot.

Vaasan yliopistossa tutkinnon suorittaneille annetaan aina suomenkielinen todistus. Tutkintokielen ollessa englanti, myönnetään suomenkielisen tutkintotodistuksen ja suomenkielisen tutkintonimikkeen lisäksi tutkintoasetuksen (794/2004) mukainen englanninkielinen tutkintonimike ja tutkintotodistus.

Kaikkien todistusten liitteenä annetaan erityisesti kansainväliseen käyttöön tarkoitettu englanninkielinen liite (Diploma Supplement), jossa annetaan riittävät tiedot yliopistosta samoin kuin todistukseen sisältyvistä opinnoista ja opintosuorituksista sekä niiden tasosta ja asemasta koulutusjärjestelmässä.

Yliopisto antaa opiskelijalle hänen suorittamastaan erikoistumiskoulutuksesta todistuksen, josta tulee käydä ilmi erikoistumiskoulutuksen nimi, laajuus ja keskeinen sisältö.

Opiskelija voi saada virallisen opintosuoritusotteen todistuksena suorittamistaan opinnoista myös opiskelun aikana.

24 § Oppiarvot

Kauppatieteiden maisterin tutkinnon suorittaneella on oikeus käyttää ekonomin arvoa.

Yliopistossa aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaisesti ylempänä korkeakoulututkintona suoritettujen kandidaatin tai ekonomin tutkinnon suorittaneilla on oikeus käyttää maisterin arvoa.

Rehtori päättää kunniatohtorin arvonimen myöntämisestä akateemisen yksikön dekaanin esityksestä. Dekaanin kuulee asiassa johtoryhmää ennen esityksen tekemistä.

25 § Opetusta ja opiskelua koskevat eettiset säännöt

Kaikessa opetuksessa ja opiskelussa tulee ottaa huomioon eettiset periaatteet ja hyvä tieteellinen käytäntö. Rehtori antaa yliopiston eettisiä suosituksia tarkemmat ohjeet opiskelua koskevista eettisistä toimintatavoista.

26 § Kurinpitoa koskevia määräyksiä

Opintosuoritus voidaan hylätä, mikäli opiskelija on sitä suorittaessaan syyllistynyt opetus- tai tutkimustoimintaan kohdistuvaan vilppiin.

Opiskelija, jonka valvoja perustellusta syystä epäilee tentissä syyllistyneen vilppiin, voidaan välittömästi poistaa tenttitilaisuudesta ja hänen suorituksensa voidaan hylätä. Opintosuoritus voidaan hylätä myös, jos vilppi havaitaan tenttitilaisuuden jälkeen.

Myös muu opintosuoritus voidaan hylätä, mikäli jälkikäteen havaitaan opiskelijan syyllistyneen vilppiin. Opintosuorituksen hylkäämisestä on päätettävä kuuden kuukauden kuluessa opintosuorituksesta.

Opetusta häiritsevää, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä tai toisen henkeä tai terveyttä vaarantava opiskelija voidaan määrätä poistumaan tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka yliopiston järjestämästä tilaisuudesta.

Yliopistolain 45 §:n mukaan opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus, jos hän:

- 1) häiritsee opetusta;
- 2) käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti;
- 3) menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo yliopiston järjestystä;
- 4) kieltäytyy yliopistolain 43 d §:ssä tarkoitetun huumausainetestin koskevan todistuksen esittämisestä;
- 5) on yliopistolain 43 d §:ssä tarkoitetun selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt.

Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa yliopistosta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi.

Opiskelijalle annettavasta varoituksesta päättää rehtori ja määräaikaisesta erottamisesta yliopiston hallitus. Ennen asian ratkaisemista on kurinpitorangaistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, hankittava tarpeellinen selvitys sekä varattava opiskelijalle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

27 § Opiskeluympäristö

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Yliopiston rehtori antaa tarkemmat määräykset, joilla edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun saavutettavuutta ja esteetöntä sujumista sekä yliopistoyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

28 § Tutkintomääräykset ja Levón-instituutin säännöt

Tutkintomääräykset ja muut tätä tutkintosääntöä tarkemmat yliopiston määräykset tutkinnoista, opinnoista ja opetuksesta sekä avoimen yliopiston opetuksesta antaa rehtori tai vararehtori tutkimus- ja koulutusneuvoston esityksestä, ellei laissa, asetuksessa tai yliopiston hyväksymässä muussa johtosäännössä ole toisin määrätty. Maksullisena täydennyskoulutuksena järjestämänsä opetukseen liittyvät tarkemmat määräykset antaa vararehtori.

29 § Siirtymäsäännökset ja voimaantulo

Tämä johtosääntö tulee voimaan 1.1.2018 lukien ja sillä kumotaan kokonaisuudessaan Vaasan yliopiston 1.4.2015 voimaan tullut tutkintosääntö.

Ennen tämän tutkintosäännön voimaantumista voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin. Jos asian käsittely yliopistossa on kesken tämän tutkintosäännön tullessa voimaan, jatkotoimet siirtyvät sille hallintoelimelle, jolle asia johtosäännön ja tämän tutkintosäännön mukaan kuuluu.

Vaasan yliopiston tutkintoon tähtäävä kielten koulutus siirtyi Jyväskylän yliopistoon 1.8.2017 lukien. Vaasan yliopistossa siirtymäajan jatkuvien tutkintoon johtavien kielten koulutusohjelmiin liittyvä päätöksenteko järjestetään johtosäännön ja tämän tutkintosäännön mukaisesti. Tutkintoon johtavien kielten koulutusohjelmien vastuu on markkinoinnin ja viestinnän akateemisen yksikön dekaanilla tai hänen määräämällään henkilöllä.

Opintosuuntia koskeva 3 §:n 6 momentin säädöstä koulutusohjelmien jakautumisesta opintosuuntiin sovelletaan kaikkiin perustutkintojen koulutusohjelmiin viimeistään lukuvuoden 2019–2020 opetussuunnitelmista alkaen (pois lukien humanistisen alan kielten tutkintokoulutuksen koulutusohjelmat). Opintosuoritusten voimassaoloa koskevia 17 §:n 1 momentin ja 20 §:n säädöksiä (ns. opintosuoritusten vanheneminen) sovelletaan kaikissa koulutusohjelmissä 1.8.2018 lähtien.

30 §

Muutokset ja niiden voimaantulo

Tämän tutkintosäännön 2 §:n 2, 4, 6, 7 ja 8 momenttia, 3 §:n 1, 2, 3 ja 7 momenttia, 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 6 §:n 1, 2, 3, 4, ja 5 momenttia, 8 §:n 2, 6, 7 ja 8 momenttia, 9 §:n 1 ja 4 momenttia, 10 §:n 2 momenttia, 13 §:n 1 momenttia, 14 §:n 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 13 ja 14 momenttia, 15 §:n 5 momenttia, 16 §:n 5 ja 8 momenttia, 17 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 §:n 2 ja 3 momenttia, 22 §:n 3 ja 4 momenttia, 23 §:n 1 ja 3 momenttia, 24 §:n 3 momenttia, 28 §:n 1 momenttia ja 29 §:n 3 ja 4 momenttia on muutettu ja johtosääntöön on lisätty 18 § hallituksen kokouksessa 22.2.2019. Muutokset tulevat voimaan 1.3.2019 lukien.